

imel pokojnik miru; komaj je bila šola dobro dodelana, ga je vže zopet potisnila kruta roka dné 14. listopada 1864 visoko v hribe k sv. Vidu nad Cerknico. Po blizu desetletnem jako težavnem službovanji mej hribovci je bil premeščen dné 14. mal. travna 1874 na drugo učiteljsko mesto v Planino — kjer je bil dné 8. vel. travna defluidivno nameščen — in dne 21. kimovca 1876 pa kot učitelj-voditelj na jednorazrednico v Gorenji Logatec prestavljen. Koncem šolskega leta 1879 je bil po skoro štiri in štiridesetletnem službovanji na lastno prošnjo vmirovljen, odkoder se je preselil zopet v Planino ter tu opravljal prav spretno službo občinskega tajnika, dokler ni popolnoma opešal.

Pokojni Juvánc — bivši Levstikov in Stritarjev učitelj — je bil jako krepke postave, vesel, odkrit družabnik, blagega srca in izkušén svetovalec osobito pri prostemu ljudstvu, kojemu je vselej in z veseljem rad postregel s prebiranjem in spisovanjem raznih spisov in pisem.

Kako je bil priljubljen in spoštovan, je kazal njegov pogreb. Udeležila se ga je vsa šolska mladina s črno ovito zastavo, štírje dubovniki, skoro vsa domača gospóda, nebrojna množica ljudstva od tu in iz okolice in pa dvajset tovarišev in tovarišic iz domačega in postojinskega okraja. Na grobu je opisal domači g. župnik v srce segajočem govoru delovanje in življenje pokojnikovo, a učitelji-pevci so pa zapeli žalostinke pred hišo, v cerkvi in na pokopališči sobratu s slovo. Blag mu spomin! — k.

Iz postojinskega okraja. Zemljevid postojinskega okraja. Risal učitelj L. Fettich-Frankheim, reproducirala litografično-artistična tvrdka Th. Bannwarth na Dunaji, založil R. Šeber v Postojni. Cena 90 kr.

Vsak učitelj našega okraja je radostno pozdravil ta učni pripomoček, katerega je dosehal občutno pogrešal pri začetnem pouku v zemljepisji ter je gotovo hvaležen tovarišu Frankheimu in založniku Šeberju, da sta omogočila obelodanjenje zemljevida. Izdaja okrajnih zemljevidov je že sama na sebi težavna stvar. Kupijo take karte šole v okraji in morebiti posamičniki — če ni predraga. Želeli bi, da bi dobili zemljevid narejen v vojaško-geografičnem inštitutu na Dunaji, tak pa stane najmanj 5 gld., ako se natisne najmanj 100 izvodov pa celo nad 8 gld. Kdo bi potem razun šol tak zemljevid kupil? In vprašanje je še, če bi slavni krajni šolski sveti pri obče znanem uboštvu našega ljudstva dovolili troške za tak zemljevid. Kje pa dobiti založnika? Izdaja takih okrajnih zemljevidov je tedaj res težavno in riskirano podjetje. Potreba istih je pa velika, ker si uspešnega poučevanja brez dotičnega učnega pripomočka niti misliti ne moremo.

Zemljevid imamo tedaj. Potrjen je od vis. c. kr. dež. šolskega sveta v Ljubljani, ki se je o njem tako-le izrazil: „Wird als eine verdienstvolle und wohlgelungene Arbeit erkannt“. Zemljevid je lično izdelan, imena posameznih krajev so dokaj velika ter je vse res zaslužno delo, kakor je vis. c. kr. dež. š. svet pripoznal.

Res je, da je ostalo na njem nekoliko hib, pa največ pravopisnih ali pa tiskovnih, toda te niso tako tehtne, da bi celoti vso vrednost jeinale.

Tovariš Frankheim imel je dosti truda z risanjem, zato ker je zemljevid, kakor rečeno, za učno rabo na tuokrajnih šolah potrjen, je vsega priporočila vreden tako za šole, kakor za učitelje in posamezne druge korporacije in osebe. Cena — 90 kr. — je tudi tako nizka, da si more vsakdo tak zemljevid nabaviti. Zemljevid namenjen je za prvi pouk v zemljepisji, zato ima le bolj topografičen značaj ter je gorovje, da ne moti začetnika, le bolj „namignjeno“.

G. tovarišu Frankheimu smo vsi učitelji zelo hvaležni za ta zemljevid in zadostilo mu bodi, da je zemljevid potrjen, ter da vemo njegovi sotrudniki delo njegovo ceniti.

— mo —

Društveni vestnik.

Iz Kamnika. Kamniško učiteljsko društvo preloži svoje zborovanje zaradi seje c. kr. okr. šol. sveta od 19. na 26. dan mal. travna.

Iz Kranja. „Učiteljsko društvo za kranjski okraj“ bode zborovalo dne 19. mal. travna t. l. ob 10. uri dopoldne v Šmartnem s sledečim vspeedom: 1. Praktični nastop (Ptujsko polje, kulturna slika Savskega polja) g. M. Breganta. — 2. Naznaniła predsedništva. — 3. Razgovor o „učil. domu“ in „izložbi učil“. — 4. Volitev delegatov k glavnemu zborovanju „Zveze“. — 5. Slučajnosti — K polnočestvilni udeležbi vabi najuljudneje odbor.

V e s t n i k.

Osobne vesti. Stalno so nastavljeni: za drugo mesto na trirazrednici v Št. Rupertu dosedanja začasna učiteljica gđ. *Albina Sark*; šolskim voditeljem na Ostrožnem Brdu def. učitelj v Podkrajju g. *M. Mečan*; učiteljema g. *St. Novaku* in g. *Fr. Kaduncu* v Adlešičih se je dovolila službena menjava. — G. *Fr. Gombač* je imenovan potovalnim učiteljem za vinarstvo na Kranjskem.

Umrli je dne 4. t. m. g. *Ferd. Strel*, učitelj v Veliki Dolini. N. v m. p.!

Preiskušnje učne usposobljenosti za občne ljudske in meščanske šole se prično v Ljubljani dne 30. mal. travna t. l.

Kandidatje in kandidatkinje za to preizkušnjo naj vložé svoje pravilno opremljene prošnje za pripust k preizkušnji pōtem šolskega vodstva pri svojem predstojnem okrajnem šolskem oblastvu, ako pa ta čas niso v šolski službi, s priloženimi svojimi službenimi spričevali in zdravstvenim spričevalom uradnega zdravnika o telesni sposobnosti prosilca za učiteljski stan neposredno pri onem okrajnem šolskem oblastvu, pod katerim so nazadnje služili in sicer pravočasno, da bode šolskim oblastvom mogoče te prošnje do dne 25. mal. travna t. l. podpisani komisiji vročiti. Kandidatje in kandidatkinje, ki so svoje pravilno opremljene prošnje za pripust k preizkušnji pravočasno vložili, naj ne pričakujejo šele posebnega povabila, temveč naj se snidejo dne 30. mal. travna t. l. ob 8. uri dopoldne k pismeni preizkušnji v sobah, katere so na tukajšnjem c. kr. učiteljski v to odločene. *Ravnateljstvo c. kr. izpraševalne komisije za občne ljudske in meščanske šole v Ljubljani, dne 27. sušca 1894.*

Za „učiteljski konvikt“ so darovali naslednji gg. učitelji in gđ. učiteljice iz radovljiškega okraja, zbrani pri okr. uč. konferenci dne 4. mal. travna na Bledu: Po 2 kroni: prof. *Levec Fran* o. š. nadz. *Avser Franc*, *Jeglič Franc*, *Medič Jožef*. Po 1 krono: *Arselin Jožef*, *Ažman Jožef*, *Bernot Ivan*, *Bregar Jožef*, *Droll Katinka*, *Gorečan Jožef*, *Grčar Andrej*, *Korošec Jožef*, *Lavtižar Franc*, *Lužar Fortunat*, dve neimenovani gospodici, *Okorn Antonija*, *Oman Ernestina*, *Rihteršič Ivan*, *Strle Terezija*, *Triplat Anton*, *Wurner Olga*, *Zirovnik Jožef*. — Gg. *Črne Vinko*, trgovec v Gorjah, *Homan Oto*, veletržec v Radovljici, *Jekler Jožef*, posestnik na Bledu, *Skumovec Lovro*, posestnik v Gorjah, *Zumer Andrej*, župan v Gorjah. — Ljubljanski učitelji III. plačilne vrste so darovali 6 k., vesela družba v Sp. Hotiču pri Litiji 3 k. in g. *Fr. Rant*, učitelj na Trati 1 krono. — Bog živi vrle darovalce in njih naslednike! — Do sedaj je nabranih 247 kron in 50 vinarjev.

Kako se prepričaš, če si prav množil? Pod tem zaglavjem čitali smo zadnjč v tem listu o načinu, kako se je prepričati o pravilnosti množitve. Toda ta način, ki se — mimogredé omenjeno — dá uporabiti tudi pri ostalih 3 osnovnih operacijah, ni povse zanesljiv. Ako se namreč pri poskušnji ne ujema vse tako lepo, kakor se je v zadnjč navedenem primeru, tedaj smemo biti gotovi, da je račun napačen; če pa se ujema, pa vender še ni gotovo, da je račun brez vsake zmote. Le vzemimo post. zadnjč navedeni primer: produkt je bil 1.789,185.636. Recimo, da bi se bil računar zmotil pa zapisal 1.879,185.636¹⁾, tedaj bi dobil kot končni rezultat pri poskušnji isto tako 54 in 5 in 4 = 9, kakor v prvem slučaju, a znesek bi bil zaradi tega vender le napačen, čeprav mu je poskušnja dobro pokazala. Razvidno je torej, da je ta način poskušnje, ki ga Nemci zovejo Neunerprobe, radi svoje nezanesljivosti le dvomljive vrednosti in zaradi tega so tudi matematiki pri svojem zadnjem kongresu na Dunaji zavrgli predlog, naj se isti upelje v šole.

Zahvalo izrekajo slavni „Narodni Šoli“ za poslano šolsko blago šolska voditeljstva v *Suhorji*, *Motniku* in *Preserji*; šolski voditeljstvu v *Preserji* in v *Polhovem Gradcu* zahvalujeta se pa slavni kmetski posojilnici na *Vrhniki* za darovanih 10 gl.

Drugi izlet Slov. učiteljskega društva bode dne 10. vel. travna v Dobropole in od tu peš čez hrib v Vel. Lašče.

¹⁾ 1.789,284.636; 1.689,285.636; 1.860,185.636 itd., itd.